

Ćwiczenia z ANALIZY NUMERYCZNEJ (M)

Blok 1: lista M5

9 listopada 2016 r.

M5.1. 1 punkt Zaproponować schemat Hornera (podobny do tego z zadania **M4.3**) do obliczania wartości $p(z_0)$, $p'(z_0)$ i $p''(z_0)$, gdzie $p(z)$ jest danym wielomianem o współczynnikach $a_0, a_1, \dots, a_n$.

M5.2. 1 punkt Niech α będzie punktem stałym przekształcenia $\phi \in C^{p+1}(\mathcal{J})$, gdzie $\mathcal{J} := (\alpha - \delta, \alpha + \delta)$ jest pewnym otoczeniem punktu α oraz $p \geq 1$. Udowodnić, że jeśli $\phi^{(i)}(\alpha) = 0$ dla $i = 1, 2, \dots, p$ oraz $\phi^{(p+1)}(\alpha) \neq 0$, to metoda iteracyjna

$$x_{k+1} = \phi(x_k)$$

jest metodą rzędu $p + 1$ oraz

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{x_{k+1} - \alpha}{(x_k - \alpha)^{p+1}} = \frac{\phi^{(p+1)}(\alpha)}{(p+1)!}.$$

M5.3. 1,5 punktu Udowodnij, że metoda iteracyjna:

$$x_{n+1} = \frac{x_n(x_n^2 + 3R)}{3x_n^2 + R}$$

jest zbieżna sześciennie do $\sqrt{R}$.

M5.4. 1 punkt Metoda *Halleya* rozwiązywania równania $f(x) = 0$ korzysta ze wzoru iteracyjnego

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n) f'(x_n)}{(f'(x_n))^2 - (f(x_n) f''(x_n))/2}.$$

Wykazać, że jest to metoda równoważna metodzie Newtona zastosowanej do funkcji $f/\sqrt{f'}$.

M5.5. 1,5 punktu Rozważmy wielomian $p(z)$ o współczynnikach rzeczywistych $a_0, a_1, \dots, a_n$. Niech pierwiastki czynnika kwadratowego $z^2 - uz - v$ będą pojedynczymi pierwiastkami wielomianu p . Udowodnić, że wówczas w metodzie Bairstowa jakobian w punkcie (u, v) jest różny od zera.

M5.6. 1,5 punktu Włącz komputer Rozważmy wielomian

$$w(z) = 1 + 2z + 3z^2 + 4z^3 + 5z^4.$$

Zastosować metodę Bairstowa do znalezienia wszystkich pierwiastków wielomianu w . Za przybliżenia początkowe należy przyjąć $u = 0.1$ i $v = 0.1$, a następnie wykonać maksymalnie 10 iteracji w arytmetyce 128 bitowej. Podać uzyskane czynniki kwadratowe, w postaci $z^2 - uz - v$, przez które dzieli się wielomian w . Podać przybliżenia otrzymanych pierwiastków z dokładnością do 16 cyfr dziesiętnych. Porównać otrzymane wyniki z tym, co daje metoda `roots` z pakietu `Polynomials` albo z metodami z pakietu `PolynomialRoots`.

M5.7. 1,5 punktu Rozważmy wielokrotne stosowanie metody Newtona do znajdowania pierwiastków wielomianu

$$p(z) = a_n z^n + \dots + a_1 z + a_0.$$

Uzasadnić, że proces ten można wykonać bez wykonywania dzielenia syntetycznego — za pomocą tzw. metody Newtona-Maehly'ego. Mianowicie, jeśli znane są przybliżenia $\xi_1, \xi_2, \dots, \xi_j$ pierwiastków $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_j$, to kolejne przybliżenia uzyskiwane w metodzie Newtona można obliczać za pomocą następującego wzoru:

$$z_{k+1} = z_k - p(z_k) / \left[p'(z_k) - p(z_k) \sum_{i=1}^j \frac{1}{z_k - \xi_i} \right].$$

M5.8. 1 punkt Rozważyć uogólnienie metody siecznych, w którym do wyznaczenia przybliżenia x_{k+1} korzysta się z trzech poprzednich przybliżeń x_k, x_{k-1}, x_{k-2} . Wyprowadzić wzory na metodę iteracyjną korzystającą z odwrotnej interpolacji (wielomianem st. ≤ 2).

Wskazówka: odwrotna interpolacja oznacza tyle, że zmienia się znaczenie osi $Ox \leftrightarrow Oy$.

2 listopada 2016
Rafał Nowak